
Escriure i llegir a l'edat mitjana

I Congr s Internacional IRCVM, 25-27 abril 2018

Einsin commen a li rois a lire les oeuvres Lancelot par les peintures que il veoit...
Paris, Biblioth que nationale de France, Manuscrits, Français 116, Folio 688 v 

Dimecres 25 abril 2018

Facultat de Geografia i Història, UB

09:00h. Recepció i inauguració oficial del congrés

09:15h. Ponència inaugural (Aula Magna). Sebastià Serrano: *Títol per confirmar*

Mat  (10:15-14:00h) Dues sessions en paral lel

SESSIÓ I. Lletra, so i imatge (coord. Antoni Conejo, Marta Sancho, Maria Soler, Rebeca Swanson)

Facultat de Geografia i Història, Sala Gran

Ponències (1'30h)

10:15h. Rosa Terés: “La simbologia de les lletres, els mots i les divises a l’entorn de 1400”

11:00h. Pausa cafè

11:30h. Màrius Bernadó: “Tallers itinerants i esglésies locals: els primers temps de la impressió de llibres litúrgics a la península Ibèrica”

12:00h. Licia Buttà: “Escribir a través de las imágenes: el relato cortés, mito y técnicas narrativas en la edad media”

Comunicacions (1h)

12:30h. Anthony Bonner i Albert Soler: “Els recursos visuals a l’*Art demostrativa* de Ramon Llull: impaginació i figures gràfiques.”

12:45h. Laura de Castellet: “El vol de la *lauseta*. Restitució de l’expressivitat musical de Bernart de Ventadorn a partir de la notació del seu temps”

13:00h. Camilla Talfani: “La transmissió manuscrita de la música trobadoresca: anàlisi comparativa dels cançoners R i V”

13:15h. Marta Fernández Lahosa: “Text i imatge: el paper de la literatura en la creació de la iconografia de l’Ascensió de Crist”

13:30h. Nesrin Karavar: “Simbolismo y comunicación no-verbal en la danza de Mevlânâ Celâleddin Rumi (1207-1273)”

Debat (15’)

14:00h. Cloenda de la Sessió I

SESSIÓ V-1. Escriptura i memòria: el paper dels notaris a l’Edat Mitjana
(coord. Mireia Comas, Rosa Lluch, Daniel Piñol)

Facultat de Geografia i Història, Aula 105

Ponències (1’30h)

10:15h. Daniel Piñol: “La documentació notarial a la Corona d’Aragó a l’Edat Mitjana”

11:00h. Pausa cafè

11:30h. Pilar Ostos: “El notariado en la Corona de Castilla: normativa y documentación”

12:00h. Cristina Mantegna: “L’evoluzione del documento notarile nella Penisola Italica: da l’Alto medioevo a l’Italia comunale”

Comunicacions: Sessió V-1 (1’15h)

12:30h. Ana Pereira Ferreira: “Lo poder de la escritura y del *tabellio*: Lisboa, siglos XIV-XV”

12:45h. Marta Luigina Mangini: “Memorie “legate”: materialità e scrittura nei protocolli notarili italiani (secc. XIII-XV)”

13:00h. Martina Del Popolo: “Los notarios en la Corte de Isabel de Siracusa al final del siglo XV”

13:15h. Joan Ferrer Godoy: “Aproximació a la història de la notaria de Sant Joan de les Abadesses en època medieval (s. XIII-XV)”

13:30h. Joaquim Ventura Ruiz: “Documentación diplomática gallega medieval. Cláusulas admonitorias contra el incumplimiento contractual”

Debat (15’)

14:00h. Cloenda de la Sessió V-1

14:00h. Pausa per dinar

Tarda (15:30-19:00h) Dues sessions en paral·lel
Facultat de Geografia i Història, UB

SESSIÓ V-2. Escriptura i memòria: el paper dels notaris a l'Edat Mitjana
(coord. Mireia Comas, Rosa Lluch, Daniel Piñol)
Facultat de Geografia i Història, Aula 105

Comunicacions: Sessió V-2 (2h)

- 15:30h. Giuliana Capriolo: "I responsabili della documentazione scritta: professioni e funzioni nel Regno di Napoli in età aragonese"
- 15:45h. Corina Drago: "Notariato d'ufficio a Roma nell'età di Giulio II: gli scriptores a lavoro nel Registro"
- 16:00h. Mireia Comas Via: "L'hospital de Sant Joan de Perpinyà a finals del segle XV a partir de la documentació del notari Pere Vilarnau"
- 16:15h. Gemma Colesanti i Eleni Sakellariou: "La preservación de la memoria civil a través de los documentos escrito por los notarios de Benevento (siglos XIV-XV)."
- 16:30h. Valentina Ruzzin: "Dalla memoria alla scrittura in publica forma: i dicta testium (XII-XV sec.)"
- 16:45h. Adrián Ares: "Los notarios plurilingües en la Baja Edad Media: el caso de Santiago de Compostela y su Tierra"

17:00h. Pausa cafè

- 17:30h. Maria Rosaria Lenti: "The Notary as the Interpreter and the Creator of the Law. Uses and Contracts in the Middle Ages"
- 17:45h. Beatrice Solla: "Il manoscritto del notaio di Apt: custode di due testi rolandiani in occitano"

Debat (30')

18:30h. Cloenda de la Sessió V-2

SESSIÓ IV. Del cant a la lectura: la recepció escrita dels trobadors (coord. Meritxell Simó, Anna Alberni, Anna M. Mussons)
Facultat de Geografia i Història, Sala Gran

Ponències (1'30h)

- 15:30h. Vicenç Beltran: "Les fronteres de la Filologia: el factor antropològic"
- 16:00: Anna Maria Mussons: "Les denominacions dels *fis amadors* en la sistematització de la *fin'amors* a les redaccions de les *vidas* i les *razos*"
- 16:30h. Mercedes Brea: "¿Existió un viaje hacia el Oeste de cancioneros occitanos?"

17:00h. Pausa cafè

Comunicacions (1h)

17:30h. Simone Sari i Anna Fernàndez Clot: “*Com lo cors sap dir o llíger o escriure aquestes paraules*: performance i transmissió escrita de la poesia lul·liana”

17:45h. Joan Dalmases: “De trobador a llegenda: La recepció de la lírica de Guillem de Cabestany en el *Minnesang*”

18:00h. Cèlia Nadal Pasqual: “Traces de la lectura en veu alta en textos de la lírica medieval”

18:15h. Marina Navàs i Francesc Tous: “Preceptiva poètica i literatura gnòmica al manuscrit D 465 Inf. de la Biblioteca Ambrosiana de Milà (s. XVI)”

Debat (30’)

19:00h. Cloenda de la Sessió IV

Matí (09:00-13:30h) Dues sessions en paral·lel

PÒSTERS

Facultat de Filologia, Aula Capella

09:00-19:00h. Exhibició dels pòsters científics.

SESSIÓ III. Els espais de l'escriptura, els espais de lectura (coord. Milagros Guardia)

Facultat de Filologia, Aula Capella

Ponències (2h)

09:00h. Giulia Orofino: "Mangiare la parola: il refettorio come luogo di nutrimento spirituale nel monastero medievale"

09:30h. Francesca Español: "Els aixoplucs de les dones sàvies medievals i de la seva memòria. Cal·ligrafia i epigrafia"

10:00h. Gerardo Boto Varela: "*Sedes lecturæ, sedes memoriæ*. Espais de rememoració de bisbes i canonges en catedrals hispanes (segles XII-XIII)"

10:30h. Pedro Cátedra: *Títol per confirmar*

11:00h. Pausa cafè

Comunicacions (1'30h)

11:30h. Mariet Hoogvliet: "Textual and Visual Cultures in the Religious Household during the Late Middle Ages in Northern France"

11:45h. Miriam Palomba: "Las cartas de profesión monástica del monasterio de San Pere de les Puel·les de Barcelona y del monasterio de Santa Caterina mártir de Boloña: análisis comparativa"

12:00h. Cristina Sanjust: "Per què no hi havia un espai dedicat a biblioteca en el Reial Monestir de Pedralbes?"

12:15h. Patrizia Sardina: "Scrivere e leggere nella Sicilia del Trecento"

12:30h. Carlos M. García Giménez: "*On sa Excellencia costumava a estar*: los libros del estudio de Fernando de Aragón, duque de Calabria"

12:45h. Ángel Pazos López: "Iconografía de los espacios litúrgicos para la lectura en la Edad Media"

Debat (30')

13:30h. Cloenda de la Sessió III

SESSIÓ II. Aprenentatge, usos i difusió de l'escriptura (coord. Gemma Avenoza, Lola Badia, Francesc Bernat i Lluís Cifuentes)

Facultat de Filologia, Sala de Professors (Aulari Josep Carner, planta 5)

Ponències (1'30h)

09:00h. Lluís Cifuentes: "La *scripta* librària catalana primitiva"

09:30h. Francisco Gimeno: "Aprenentatge de l'escriptura"

10:00h. Sadurní Martí: "Manuscris eiximenians copiats per mans privades"

Debat (30')

11:00h. Pausa cafè

Comunicacions (2h)

11:30h. Alfred Garcia Femenia: "*Scrit per mà de mi*. Cens dels autògrafs de Jaume Roig"

11:45h. Sabrina Corbellini: "Writing and the Construction of Identities in Late Medieval Italy"

12:00h. Sergi Sancho Fibla: "Les Santes i les lletres. Escripura i lectura en les hagiografies femenines occitanes (segles XIII i XIV)"

12:15h. Inés García López: "El procés d'alfabetització a la Islàndia medieval i l'estatut del norrè com a llengua poètica"

12:30h. Oriol Murall: "Escoles parroquials a la diòcesi de Barcelona al segle XIV"

12:45h. Marta Palacín Mejías: "Oralitat i escriptura des del front pagà en la decadència de l'Imperi bizantí"

13:00h. Gemma Pellissa Prades: "La tradició medieval de les *Metamorfosis* d'Ovidi en vulgar"

13:15h. Manuel A. García Fernández: "La survivance du vers au XIVe siècle"

Debat (30')

14:00h. Cloenda de la Sessió II

14:00h. Pausa per dinar

Tarda (15:30-19:00h) Dues sessions en paral·lel
Facultat de Filologia, UB

SESSIÓ VI. Epigrafia medieval (coord. Carles Mancho)
Facultat de Filologia, Aula Capella

Ponències (1'30h)

- 15:30h. Vincent Debais: "Escribir en los objetos medievales: paradojas epigráficas"
16:00h. Marc Mayer: *Títol per confirmar*
16:30h. Joaquim Tremoleda: "El límits de l'epigrafia medieval en els comtats del nord-est de Catalunya"

17:00h. Pausa cafè

Comunicacions (1h)

- 17:30h. Daniel Vega Martínez: "Una nueva visión epigráfica medieval de la provincia de Huesca"
17:45h. Gema Belia Capilla Aledón: "Inscripciones reales al límite de la Edad Media: Alfonso el Magnánimo y el uso de la palabra escrita dentro de su discurso representativo"
18:00h. Pau Castell: "Les inscripcions d'altar i la lipsanoteca segellada de Sant Vicenç de Capdella (segles XI-XII)"
18:15h. María Encarnación Martín López: "De epigrafía medieval: el fenómeno gráfico en las inscripciones del siglo XV. Creación y recreación de formas"

Debat (30')

19:00h. Cloenda de la Sessió VI

Divendres 27 abril 2018
Facultat de Geografia i Història, UB

Matí (09:00-14:00h)

Facultat de Geografia i Història, Aula Magna

09:00-11:00h. **TAULA RODONA:** “La recerca sobre l’edat mitjana: perspectives, reptes i oportunitats”

Ponents:

Meritxell Simó (IRCVM-UB)

Dolores Teijeira (IEM-ULE)

José E. Ruiz Domènech (IEM-UAB)

Pedro Cátedra (SEMYR-USAL)

Dulce González Doreste (IEMYR-ULL)

Mercedes Brea (USC)

Maria João Branco (IEM-UNL)

11:00h. Pausa cafè

12:00h. Concert Ardit Ensemble (Aula Capella, Edifici Històric UB)

14:00h. Cloenda del congrés

Institut de Recerca en
Cultures Medievals
UNIVERSITAT DE BARCELONA

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CIENCIA
E INNOVACIÓN

